

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Rev. Patr. Joannis Laurentii Berti, Ord. Eremit. S.
Augustini, Theologia Historico-Dogmatico-Scholastica,
Seu Libri, De Theologicis Disciplinis**

Berti, Giovanni Lorenzo

Monachii [u.a.], 1750

Caput XVI. De iis, qui ad sacros Ordines sunt promovendi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83714](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83714)

CAPUT XVI.

De iis, qui ad sacros Ordines sunt promovendi.

SUMMARIUM.

1. Mulieres nequeunt suscipere Ordinis Sacramentum.

2. Objectiones Solvantur.

3. Non Baptizatus est incapax Ordinis.

4. Obiectio solvitur.

5. Quælibet ætas sufficit ad recipiendum Ordinis Characterem.

6. Confirmatur.

7. & 8. Objectionum solutio.

9. Nullus est Ordo collatus homini invito.

10. & 11. Objectiones adducuntur.

Agendum nunc de Ordinandis, five de hujus sacramenti subiecto. Scholastici hac in re quæstiones quatuor instituunt, An sacramenti Ordinis capax sit femineus sexus, an masculus nondum baptisinate regeneratus, an infans ante usum rationis, an adultus invitatus atque reluctans. Permultas alias pertractant qui sacrorum canonum lectioni dederunt operam. In iis itaque quæ primi sunt generis, versabimur aliquantulum.

PROP. I. Nequeunt mulieres suscipere Ordinis sacramentum.

1. Mulieres nequeunt suscipere Ordinis Sacramentum.

Ex aliis hujus Operis nostri dissertationibus thesis ista consequitur. Libro enim XXX. cap. 13. demonstravimus non omnes Christi fideles esse ministros sacramentorum, aut sacerdotes, sed quod Christus primum, deinde Apostoli, postea horum successores Episcopi consecrarunt, in quorum numero nulla recenseri potest mulier, nec omnium dignissima, & Salvatoris nostri purissima Genitrix, ut hæresi 79. ait Epiphanius. Ostendimus itidem lib. XXXI. c. 11. adversus Pepuzianos, & Collyridianos non posse mulieribus sacrificii, solemnisque baptismatis jus competere, illorumque hæreticorum, uti & Marcionistarum sacra ministeria feminis committentium temeritatem atque insaniam fuisse compressam a Patribus, quod constat ex Tertulliano de Bapt. c. 17. Epiphanio cit. loco, & hæresi 49. necnon magno Parente nostro Augustino de hæresi. n. 27. Rursus XXXIII. libro cap. 13. refutavimus quæ de oblato a mulieribus sacrificio commentus est Hugo Grotius. Producta ergo his in locis valent ad positionem hanc roborandam. Sunt tamen in Theologorum libris probationes ad id confirmandum aliæ. Prima est, quod Apostolus

1. ad Corinth. XIV. 34. & 1. ad Timoth. II. 12. non permittit mulieribus palam docere, cum hoc tamen non sit munus sacrorum ministrorum præstantius. Altera, quod nec clericalis tonsuræ femina capax est, quoniam citata ad Corinthios Epistola XI. 6. scribit Apostolus, *Turpe est mulieri tondere, eique præcipit ut semper incedat velato capite*. Proxima, quod nec in veteri lege Ecclesiasticum munus demandatum sit feminis; in novo autem Testamento neque ultimæ Cœnæ adfuerint, ubi instituta Eucharistia, & Apostoli consecrati. Postrema, quæ est S. Bonaventuræ in IV. dist. 25. quod Mediator noster, cujus legatione, & vice sacerdotes funguntur, vir fuerit, non mulier. His addi potest cap. *Sacros Deo*, dist. 23. ex Isidoriana Soteris epistola; cui consonant quæ de Sotere leguntur apud Anastasium, *Constituit, ut nulla monacha pallam sacramentam contingeret, nec incensum poneret in sancta Ecclesia*. Item quæ habentur cap. *Mulieres*, dist. 32. exscripta ex canone II. Concilii Laodiceni celebrati circa annum 357.

Quæ objici possunt, nullius sunt momenti. Ajunt enim opponi nobis quæ Ecclesiastica Historia refert de diaconissis: sed nullo diaconissas fuisse ordine insignitas vidimus superiori capite VII. Addunt non repugnare mulieribus politicum regimen: verum alia est ratio politici regiminis instituti hominum arbitrio, & alia Ecclesiastici, longe perfectioris, quod Christum Dominum habet auctorem; præsertim quod juxta Philosophum lib. 1. Politic. *feminarum principatus corruptela est reipublica*. Vide Estium in IV. dist. 25. §. 7. Inquiunt denique præesse monialibus Abbatissas: at harum munus nihil est aliud, quam cura quædam

1. Objectiones solvantur.

domestica sacrarum virginum, quarum contubernio, ut scribit S. Thomas q. 39. Supplem. art. 1. viri uti nequeunt. Nihil nobis dicendum de feminis, quas ad aras Ethnici æque, ac viros admitterunt, ut in VI. de legibus inquit Plato: non enim vindicandi sunt infani idololatrarum ritus. Sciendum tamen est, Ægyptios, a quibus Græci hauserunt superstitionem, sacerdotium viris tantummodo commisisse, teste Herodoto in Euterpe; quod divinis Hebræorum institutis, quæ dæmon auctor idololatriæ imitari curavit, magis est consentaneum. Apud Romanos quoque olim sacerdotia non fuisse promiscua scribit Livius lib. X. Historiarum: immo semper feminæ fuerunt ab ara Herculis sequestratæ; Vestales verò tantum constitutæ ad ignem custodiendum, id, quod Levit. VI. 12. viris, non mulieribus demandatur.

3ª PROP. II. Vir non baptizatus
Non Baptizatus est in capax Ordinis.
fufcipendi sacramenti Ordinis incapax est.

Enimvero Baptismus omnium sacramentorum est janua, nec potest Ecclesiæ juribus, ministeriis, & facultatibus frui, qui nondum insertus est illius corpori. Vide quæ de subiecto Confirmationis scripsi lib. XXXII. c. 8. Præterea nunquam invenimus Ecclesiam ratos habuisse Ordines non baptizatis collatos: nemo enim non damnat ordinationem Xanaï, quem non baptizatum Petrus Fullo Antiochenus Patriarcha Eutychianus consecravit Episcopum, de quo prope finem V. Voluminis, ubi agit de Conciliabulo Moguntino, decretisque Gregorii VII. noster Lupus, ordinationemque hujus generis Georgianorum schismaticorum, cujus meminere Tract. VI. de Bapt. q. 3. Vercellus, & quæst. item 3. ejusdem Tractatus Farvaques. Ad hæc Nicæna Synodus canone XIX. de Clericis Pcellianistarum baptizatis absque sanctæ Trinitatis invocatione, inquit, *Rebaptizati ordinentur*, quoniam irritum baptismate Ordinationes quoque sunt nullæ. Extat insuper in III. Decretal. tit. 43. antiquissimus canon, *Si quis presbyter ordinatus deprehenderit se non esse baptizatum, baptizetur, & iterum ordinetur*. Similia Innocentius III. cap. *Veniens*, eodem titulo. Quo in loco videtur utique Innocentius in dubium revocare rationem illam paulo supra productam, quod Baptismus sit fundamentum, & janua aliorum sa-

cramentorum: sed hæc dubitatio spectat peculiarem illum casum hominis nati, & educati inter catholicos, in quo, loco baptismatis, sufficiebat ad salutem sincera fides. Hæc tamen sicuti errore detecto exigebat collationem baptismi, ita postulabat ut ordinatus absque baptismate iterum per singulos ordines usque ad sacerdotium promoveretur, ut Innocentius eo loci Episcopo Ferrariensi mandavit.

Unum est, quod videtur thesi huic Objectio adversari, id nempe quod lib. V. Hist. Eccl. cap. 22. ait Socrates: *In urbe Alexandrina Lectores & Psalter absque ullo discrimine sunt tam Catechumeni, quam fideles*. Verum id nulla ratione de Lectorum & Psalterium Ordinationibus accipiendum est, sed tantum de legendi, & canendi munere, quod interdum laicis quoque committitur: neque enim Socrates *Χηροτονίαν*, aut *Χηροδεσίαν* istorum commemorat: immo immediate profequitur, *Omnibus ubique Ecclesiis fideles ad Ordinem hunc promoventibus, τῶν πανταρχῆ ἐκκλησιῶν πιστὸς εἰς τὸ τάγμα τῆτο προβαλλομένων*. Vide pag. edit. Vales. 287.

PROP. III. Quælibet ætas sufficit ad recipiendum Ordinis characterem.

Certam quidem ætatem ad canonicam Ordinationem exigit modo Ecclesia, ut infra dicam; sed nihilominus quantum ad Ordinis characterem pertinet, pueruli quoque & infantes illum, si ordinarentur, fufciperent, et si nondum ratione ac libertate uterentur: quod affirmant antiquiores omnes Theologi, uno excepto Durando in IV. dist. 25. q. 2. cujus opinionem amplectitur q. 4. de Ordine art. 4. Tournelius, haud negans se adversus communem scholasticorum mentem sentire, eo quod Durandi assertio magis ad Ecclesiæ præxim sibi videatur accedere. At in eorum sententia qui minoribus Ordinibus adtribuunt sacramenti rationem, hæc propositio ex veteri disciplina fit evidens. Constat enim ex primo canone Toletanæ secundæ Synodi, olim parentes ab infantia puerulos officio clericatus mancipasse: quod ex Epistolis Siricii & Zosimi, necnon ex canone 19. Concilii tertii Carthaginensis demonstrat p. 3. de sacris Ordinibus. Exercit.

cit. XV. num. 5. Joannes Morinus; ubi vir eruditissimus præterea advertit, mancipationem hanc factam non fuisse absque Clericali tonsura, & primi Ordinis collatione. Martenius eandem sententiam propugnans de Antiq. rit. lib. 1. c. 8. art. 3. producit ulterius exempla S. Felicis Nolani, de quo Paulinus, *Et primis lector servivit in annis*, clericorum infantilis ætatis, quos in Vandalica persecutione pulsos in exilium narrat lib. V. c. 9. Victor Vitenfis, scribens, pag. 78. edit. Ruinart, *Inter quos quamplurimi erant lectores infantuli*, & Euthymii Abbatis, qui, auctore in ejus Vita Cyrillo Scytopolitano, triennis baptizatus est, tonsus in clericum, & ordinatus lector. De Eugenio item I. ad Petri sedem evecto anno 652. legitur in libro Pontificali fuisse clericum a cunabulis. Plura autem lectu dignissima scripsit huc spectantia in Notis ad Anastasium tom. 4. p. 60. vir præstantissimus Joannes Franciscus Baldini; & ad ea, quæ Martenius ac Morinus mandarunt litteris, addidit perantiquum monumentum, marmoream scilicet capsulam, in qua cum officulis Maximi pueruli adinventus est anulus, cum rescriptione, MAX. LEVITI. illius ordinationem exprimente, non quidem in diaconum, sed in minorem clericum, cui pariter *Levite* nomen tribuerunt antiqui. Hæc autem omnia ad puerum, qui nondum pervenit ad usum rationis, extendi nequeunt; nam infantia ad septimum usque annum computatur.

6.
Confirmatur,

Ergo si loquamur de infantibus ante rationis usum, duo tantum ex allatis exemplis produci possunt, Euthymii, & Eugenii: quorum ordinationem ratam & validam fuisse probatur insuper ex cap. *Tue nobis*, De clerico per saltum promoti: ubi jubetur ad diaconatum promoveri, qui hoc ordine prætermisso ordinatus fuerat sacerdos, non tamen iteratis ordinibus inferioribus, quos *infra annos discretionis* susceperat. Hi ergo Ordines valide primis pueritiæ annis fuerant collati. Atque hæc argumenta urgent Durandum, qui dist. 24. q. 3. censet in minoribus quoque Ordinibus imprimi *characterem*, etiam si quæstione præcedenti in solo sacerdotio agnoscat plenitudinem sacramenti, alios autem ordines appellat *sacramentalia*. Scholasticorum probatio inde petitur, quod sacramenta imprimuntur *characterem* nullum requirant in suscipiente aetum, ut rata sint, ac subsistant: quod constat in sacramentis Baptismi, & Con-

firmationis. Hac ratione utitur S. Thomas q. 39. Supplem. art. 2. Scotus, S. Bonaventura, Richardus, Paludanus, noster Argentinas, Estius, alique permulti in IV. dist. 25.

Opponebat Durandus, non posse parvulum fieri sacerdotem, vel Episcopum, ideoque nec suscipere alios Ordines. Addebat requiri ad sacramenta intentionem aut propriam, aut interpretativam, quarum neutra est in puerulis: parentum namque voluntas dici potest voluntas interpretativa parvulorum in iis tantum, quæ sunt de necessitate salutis, cujusmodi est baptismus. Adjecit Tournelius, nullum in universa Traditione occurrere exemplum ordinationum hujusce generis. Inquit præterea sacris ordinibus adnexam esse legem continentiae, ad quam nemo ante usum rationis potest adstringi.

7.
Objectiones.

At nullo negotio hæc diluuntur. Nam quæ Tournelius objicit, verbo diluuntur uno: primum exemplo Eugenii, & Euthymii; alterum distinctione sacramenti a suscipientium obligationibus; quas in hypothesi nullas fore concedimus. Vide Cardinalem Gotti q. 3. dub. 3. §. 2. hæc perspicue explicantem. Itaque ad sola Durandi argumenta respondendum est. Ad quorum primum reponunt aliqui cum D. Thoma, ad Episcopatum requiri ut suscipiatur cura Pastoralis, & spirituale conjugium cum Ecclesia contrahatur, ad quod utique necessarius est actus voluntatis præcedens: at diversa est aliorum Ordinum ratio; hi namque conferunt spirituales potestates, quæ infundi potest ante quemlibet rationis usum. At sicut in ceteris Ordinibus, ita in Episcopatu distinguere possumus potestatem & characterem a munere, asserentes hujus, non illius infantulos consecratos fore incapaces. Id optime Sotus, Paludanus, alique plurimi distinxerunt; atque ita quoque intelligendum D. Thomam censet citato in loco Vincentius Cardinalis Gotti, idemque post Soto tradiderat Gonet disput. 3. n. 31. Ad alterum dicimus requiri ad susceptionem characteris intentionem suscipientis in adulto dumtaxat, non autem in parvulo, ut constat ex c. 18. libri tricesimi. Nec verum est, quod de intentione interpretativa inquit Durandus; nam sacramentum Confirmationis non est de necessitate salutis, & nihilominus possent lactantes pueri ab Episcopis consignari.

8.
Solutions.

signari. Hoc unum fatemur, quod baptizati in infantia tenentur ut adoleverint servare Christianam legem, sed ordinati in infantia non subicerentur legibus clericali. Verum hæc differentia inde oritur, quod unusquisque perveniens ad usum rationis tenetur consulere propriæ salutis, ideoque baptizari, Christo nomen dare, & legem servare Evangelicam, non autem tonderi in clericum, ordinari, & cælibem vitam ducere. Recole quæ scripti lib. XXXI. c. 16. agens de Pædobaptismo.

9.
Nullus est
ordo collatus
hominibus
invito.

PROP. IV. Nequaquam subsistit Ordo collatus homini invito penitus ac reluctanti.

Sunt quidem nonnulli, qui advenientes in Ecclesiastica historia exempla complura virorum, qui dicuntur promoti ad Ordines inviti, hoc ita acceperunt, quasi valida foret ordinatio facta subiecto nolente, repugnante & coacto. Videntur in ea sententia fuisse Auxilius in Opusculo de Ordinationibus Formosi, & Jo. Morinus de sacris Ordinibus p. 3. Exercit. XI. cap. 2. quibus subscribunt Florentius De Cocq. de Ord. sect. 4. Vanroy c. 1. q. 2. aliquo numero pauci. Norisius quoque in L. somnia Fr. Macedo n. 28. Joannes Salinas adnot. in Vitam Augustini scriptam a Possidio c. 4. & Auctores alii quamplurimi asserunt olim in usu fuisse positum, ut inviti promoverentur ad Ordines: sed ii minime appellaverunt *invitos* reluctantes omnino & constanter repugnantes, sed humiles, a populo apprehensos, & nihil ea de re cogitantes raptos, oblatosque Pontifici, cui tandem sponte acquieverint. Exempla, quæ invitorum ordinationes comprobare videntur, hæc sunt: Cypriani, de quo Pontius in ejus Vita: Gregorii Nazianzeni, de quo ipse Nazianzenus in Funere Patris, & Orat. 20. in laudem Basilii: Nepotiani, de quo in illius Epitaphio Hieronymus: S. P. Augustini, de quo citato in loco Possidius: Paulini, de quo Epistola inter Augustinianas 35. Mitto exempla alia hujus generis plurima. At tria difficiliora sunt, quæ opponuntur, idest, Pauliniani, Macedonii Eremitæ, & Bassiani Ephesini; quibus alia duo addenda sunt, Salamanis Ascetæ, & S. Gregorii Thaumaturgi. De Pauliniano itaque fratre Hieronymi S. Epiphanius Epistola inter Hieronymianas 60. nunc 110. inquit: Ignorantem eum, & nul-

lam penitus habentem suspicionem, per multos diaconos apprehendi iussimus, & teneri os ejus, ne forte liberari se cupiens adjuraret nos per nomen Christi, & primum diaconum ordinavimus, proponentes ei timorem Dei, & compellentes ut ministraret. Et post pauca: Et cum ministraret in sanctis sacrificiis, rursus eum ingenti difficultate tentis ore ejus ordinavimus presbyterum, & impulsimus ut sederet in ordine presbyterii. De Macedonio autem Theodoretus in Hist. Relig. cap. 13. narrat a Flaviano Episcopo Antiocheno de montis vertice per speciem obiectæ accusationis adductum, admotumque altari cooptatum fuisse in numerum sacerdotum: cumque peracta liturgia hoc illi quidam indicasset, ignorabat enim profus quid egerissent, primum quidem convitiis verbisque asperis increpasse universos, deinde arrepto baculo, quo propter senium innixus incedebat, Pontificem ipsum, & alios qui aderant insecutum, ratum ordinationem hanc sibi montis verticem expturam. De Bassiano ipsemet in Epistola ad Valentinianum & Marcianum Imp. quæ extat Act. XI. Concilii Chalcedonensis, narrans quomodo a Memnone Episcopo Ephesino ordinatus fuerit Episcopus Evazorum, Ego autem (inquit) non acquiescebam, sed ab hora tertia usque ad sextam coram altari me plagis affixit, & sanctum Evangelium & altare sanguine est impletum. Vide tom. IV. Concil. pag. 688. Hæc vero sunt exempla pervulgata magis & obvia; sed alia sunt eorum, qui consecrati sunt, non inviti tantum, sed absentes quoque, & fugam arripientes, inter quos S. Gregorius Neocæsariensis Episcopus, cognomento Thaumaturgus. Hunc Rhedimus Amasenorum Antistes, cum manu capere non posset, & ad sacerdotium adducere, interjecto spatio triduanum itineris, loco impositionis manuum sermonem adhibens ordinavit, ut Tom. 2. pag. 976. scripsit sanctus Gregorius Nyssenus: & consimili ratione consecratum fuisse presbyterum S. Danielem Stylitam a Gennadio Constantino-politano animadvertit Lupus in Scholiis ad Epistolas variorum Patrum p. 273. Postremum denique exemplum erit Salamanis, de quo Theodoretus in Philotheo cap. 19. narrat, quod Episcopus illum ordinaverit, non repugnantem tantummodo, sed prorsus inscium, *confracta*, scilicet, parte turgurii, in quo latebat, per quam scissam partem ingressus ordinationem peregit, nulla.

nullaque a Salamane expressa voce discessit, jussitque divuta instaurari. Hæc Theodoretus Tom. III. pag. 852. His exemplis addunt rationem, propterea quod baptizatus est Ecclesiæ subditus, ideoque compelli potest ad Ecclesiasticam dignitatem, maxime si id necessitas postulet, eo modo, inquit Vanroy, quo vir religiosus ad monasterii regimen, & civis ad consulatum compelli potest invitus, quando id exigit necessitas ordinis, aut reipublicæ.

10.
Objectio
solvitur,

Vera tamen est propositio, prout statuimus lib. XXX. cap. 18. Ibi enim produximus verba Innocentii III. cap. Majores, ubi ait: *ille, qui nunquam consentit, sed penitus contradixit, nec rem, nec characterem suscipit sacramenti.* Respondet Vanroy Innocentium de solo baptismi sacramento locutum esse, ac disparem esse rationem de baptismi ac de Ordine, quum nemo antequam baptizetur sit Ecclesiæ subditus, ideoque ab Ecclesia nequeat ad suscipiendum aliquod ministerium compelli. At fallitur vir clarissimus: nam eo loci Innocentius refellit illorum sententiam, qui asserunt, quod sacramenta, quæ per se sortiuntur effectum, ut baptismus & ordo, ceteraque similia, non solum dormientibus & amentibus, sed invitis & contradicentibus, etsi non quantum ad rem, quantum tamen ad characterem conferuntur. Quod ergo de Baptismo, idem de Ordine ab Innocentio III. statutum est. Immo potior de Ordine, quam de Baptismo videtur ratio. Eatenus quippe noluit Dominus, ut homines baptismate tingerentur inviti, quoniam noluit aliquem per vim subijci Ecclesiæ, & coacte legem Evangelicam profiteri; tametsi extra Ecclesiam nulla sit salus, & baptismus, atque lex Evangelica sint ad salutem penitus necessaria. Subjici autem impositioni manuum, & exercere Ecclesiastica ministeria, id consilii est, non præcepti: nec qui ad baptismum venit, æque se obstrinxit ad legis præcepta, & ad consilia servanda. Perperam ergo asseritur posse hominem cogi ad ea, quæ in ejus optione fuerunt relicta, quando nec ad præcepta summopere necessaria compelli potest. Accedit, quod sicut ante baptismum unusquisque est sui juris, & liber omnino ad suscipiendum eundem baptismum, vel permanendum extra Ecclesiam; ita post baptismum, & Ecclesiæ unionem,

R. P. Berti Theol. Tom. VIII.

facultate pollet liberrima, ut laicis, aut clericis adnumeretur: quare si extra Ecclesiam positus nequit invitus ad baptismum impelli, neque unitus Ecclesiæ compelli potest ad ordinem clericalem. Hoc ulterius demonstrat Lupus insigni Ecclesiasticæ Historiæ monumento: quum enim post Ephesinam Synodum Firmus Cæsareensis Episcopus armata manu venisset Thyanam, & loco Eutherii a Patribus Ephesinis e sede dejecti alium consecrasset in Episcopum Thyanensem; is affirmans se per vim fuisse ordinatum, indutus clamyde cum laicis in theatrum ludos spectaturus ingressus est, nemine id prohibente, quod singulis persuasum foret hujusmodi ordinationem nequaquam subsistere. Atque id ipsa contraria exempla confirmant. Etenim prioribus Ecclesiæ sæculis, quando exiguus erat numerus clericorum, eo quod Ecclesiastici gradus plus oneris, quam commodi afferrent, & Christiana humilitas illos tantummodo dignos sacerdotalis honoris existimaret, qui ejusdem honoris semetipsos profiterentur indignos; consuevit populus probum aliquem virum subito, & per vim tenere, eumque ordinandum Episcopo præsentare. Id vero in Ambrosio, in Paulino, in Nepotiano, in Augustino, atque in aliis plurimis factum est. Hi tamen minime ordinabantur, si perseverassent inviti, ac penitus reluctantes: sed Episcopus illos hortabatur, monitisque ac precibus percellabat, donec præberent assensum. Multi, inquit Augustinus epist. 173. ad Donatum) *ut Episcopatum suscipiant, tenentur inviti, perducuntur, includuntur, custodiuntur, patiuntur tanta quæ nolunt, donec eis adsit voluntas suscipiendi operis boni.* Voluntate ergo non accedente, minime ordinabantur. Hinc de Pauliniano (ut iisdem exemplis utar, quæ obijciuntur) scribit citata Epistola S. Epiphanius: *Valde quippe obnitebatur, indignum se esse contestans. Vix ergo compukimus eum, & persuadere potuimus testimoniis Scripturarum, & persuasione mandatorum Dei.* Vides repugnantiam ex humilitate ortam; vides humilitatem persuasionibus tandem cedentem: neque vero, quod Pauliniano, ceterisque per vim raptis os teneretur, coactionis indicium est, sed potius argumentum aliud necessarii consensus. Cur id quaeso? Nonnulli cum tenerentur a plebe, jurabant se inservire nolle altaris ministerio,

Q q

at-

atque ne perjuri fierent, hi nunquam ordinabantur. Extat in Epistola Basiliana ad Amphilochoium can. X. *Qui jurarunt se ordinationem non admissuros; si eam detrectent, ne cogantur pejerare: atque in ipsamet Epistola S. Epiphani, Jussimus teneri os ejus, ne forte liberari se cupiens adjuraret nos per nomen Christi.* Hac de causa Pinianus, dum a plebe per vim raptus oblatus foret Augustino, ut ordinaretur, inquit *se velle populo jurare, quod si esset ordinatus invitus, ex Africa discederet; & ita non fuit ordinatus.* Vide Augustinianam epistolam 126. ad Albinam. At vitandum ergo perjurium, os in invitis ordinationibus tenebatur. At quodnam, obsecro, periculum perjurii, si nunquam cessisset ordinandorum voluntas? Quod etiam de Bassiano narratur, sententiam confirmat nostram: nam cur *ab hora tertia usque ad sextam* ita casus est, nisi ut tandem assentiretur?

II.
Obiectio
alia expli-
catur.

Unum restat Macedonii factum, quod aliquam præfert difficultatem. At primum ipse Theodoretus pag. 836. scribit: *Scimus sane haud laudandam multis visum iri banc narrationem: ap- posui tamen memorabilem judicans, ut idoneam ad mentis ejus simplicitatem, animeque puritatem demonstrandam.* Deinde Macedonius inscius quidem erat, & rei, quæ agebatur, ignarus, sed sponte altari se admoventi passus est, & cum sacra perageretur ceremonia, prorsus tacuit; *Plus est autem, inquit loco citato Innocentius III. expresse contradicere, quam minime consentire.* Dixi hoc duntaxat factum esse ambiguum, & difficultatem pati aliquam: enimvero Salamanes adeo se divinæ voluntati commiserat, ut libens fi-

neret in se agi quidquid aliis placeret; quare illum nec renitentem, nec annuentem incolæ illius vici ex una in alteram domunculam transferebant, nulla unquam ab eo, sicut in illius ordinatione contigit, *expressa voce.* Exemplum autem Gregorii Thaumaturgi, & Danielis Stylitæ, & si quæ sunt alia iis consimilia, miranda sunt, non in controversiis hujusmodi proferenda. Si enim probarent aliquid, etiam evincerent posse ordinari absentem, & absque manu impositione. Igitur hujusmodi ordinationes aut divinitus contigerunt, ut consecratio Amphilochoi Episcopi Iconiensis, qui dicitur ordinatus ab Angelis, de quo tom. VI. pag. 133. aut saltem in viris illis, postquam extraordinariis hisce consecrationibus facti sunt certiores suæ ad sacerdotium vocationis, suppleti fuerunt ritus Ordinationis sacramentalis. Servatum id in Gregorio Thaumaturgo colligitur ex ipsa narratione Nysseni, qui citata pagina 976. subjicit: *Post hac iis, quæ legitime fieri solent, super illum peractis.* τούτων μετὰ ταῦτα τῶν νομίμων ἐπ' αὐτῷ τελεσθέντων. Paritas denique producta a Vanroy nil aliud probat, nisi in maxima necessitate aliquos posse teneri, præsentari Episcopis, & ministerio altaris deputari; quemadmodum cives cogi possunt ad politicum regimen: sed in utroque disparitas est maxima, quod potestas Ecclesiastica inhæret animo, in quo nemo patitur violentiam; regimen autem Reipublicæ in exteriori ministerio coactioni subiecto situm est. Atque de coactis Ordinationibus hætenus.

CAPUT XVII.

De iis, quæ in Ordinandis prærequiruntur.

S U M M A R I U M.

1. De vocatione Ordinandorum.
2. De ætate Ordinandorum.
3. De eorum conditione.
4. De illorum scientia.

5. De Probitate Clericorum.
6. De titulo.
7. De præparatione ad Ordines.

Paucis multa comprehendam pertractans modo de conditionibus Ordinandorum, quas proponere fusiori

stilo munus eorum est, qui omnes Conciliorum canones, Romanorumque Pontificum decreta colligunt atque ex-
pen-